

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
Shredder Wertz te Born

20 februari 1990

236-75

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
Shredder Wertz te Born / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. -
Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-126-1
SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.47](492*6120)
Trefw. milieu-effectrapportage ; Born / shredders ; Born.

commissie voor de milieu-effectrapportage

College van Gedeputeerde Staten
van Limburg
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

Rijkswaterstaat, Directie Limburg
Postbus 25
6200 MA MAASTRICHT

uw kenmerk
Bs 57363

uw brief
5 december 1989

ons kenmerk
U208-90/Ro/236-76
uirect,
20 februari 1990

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor de inhoud
van het MER Shredder Wertz te Born

Met bovengenoemde brief verzocht het College van Gedeputeerde Staten van Limburg, als coördinerende instantie, de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER) inzake de voorgenomen oprichting van een schrootverwerkingsinrichting op het industrieterrein Holtum-Noord te Born.

Overeenkomstig artikel 41n, lid 1 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bied ik U hierbij het advies aan van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Voor de inhoud van het advies verwijs ik naar de samenvatting, waarin de belangrijkste punten uit het advies zijn bijeengebracht.

Daarnaast vraag ik Uw aandacht voor het volgende:

1. De Commissie ziet het als een taak van de provincie om in het kader van deze m.e.r. in te gaan op vraagstukken inzake doelmatigheid van verwerking van autowrakken, witgoed, schroot etc., om zodoende over een toetsingskader te beschikken voor het verlenen van de vergunning. Dit kader kan dan voor de initiatiefnemer als uitgangspunt dienen voor de beschrijvingen in het MER. De provincie zal zelf kunnen bepalen of deze bijdrage een onderdeel van de richtlijnen of van het MER zal vormen.

Omdat de ontwerp-structuurschets shredderinstallaties in Nederland aangeeft, dat de huidige verwerkingscapaciteit voor autowrakken in Nederland ruim voldoende is, is het van belang om de doelmatigheid van een shredderinstallatie in Born te beschouwen in relatie tot aangrenzend België en de Duitse Bondsrepubliek. Binnen een straal van ca. 100 kilometer, het werkgebied van een shredder, bevinden zich in die twee landen ook shredders. Dit kan gevolgen hebben voor de continuïteit van de verwerking van autowrakken.

Bij het proces van shreddering ontstaat een aanzienlijk percentage afvalstoffen. Door meer toepassing van kunststoffen kan dit percentage nog toenemen. Op basis van de samenstelling zal het shredderafval mogelijk als chemisch afval moeten worden beschouwd. Dit betekent dat oplossingen moeten worden

gevonden voor een verantwoorde verwijdering van dit afval. Dit klemmt des te meer, als wordt bedacht dat dit afval wellicht deels ontstaat door import van het te verwerken materiaal uit het buitenland en dat voor de verwijdering ervan in Nederland een oplossing moet worden gevonden. De beheersing van deze afvalstromen zal in het MER speciale aandacht behoeven.

Daarom vraagt de Commissie in het advies onderbouwing van de continuïteit en doelmatigheid van de "voorgenomen activiteit".

2. De informatie, die is bijeengebracht in de verzoeken om ontheffing kan worden gebruikt voor het MER. Van belang is hierbij dat wordt bedacht dat het karakter van een verzoek om ontheffing ("bewijzen" dat de voorgenomen activiteit geen nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben) sterk verschilt van het karakter van een MER (duidelijke *beschrijving* van negatieve en positieve gevolgen voor het milieu).

Bij ontheffingsverzoeken bestaat het risico dat onvoldoende informatie wordt verstrekt door het ontbreken van richtlijnen. Bij de opstelling van een MER is dit risico minder aanwezig omdat hier wel duidelijkheid wordt verschaft in de vorm van richtlijnen voor de inhoud van het MER.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen op welke wijze U gebruik heeft gemaakt van haar aanbevelingen.

Dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Shredder Wertz te Born

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
SHREDDER WERTZ TE BORN

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de voorgenomen oprichting van een schrootverwerkingsinrichting te Born;
uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en aan Rijkswaterstaat, directie Limburg door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

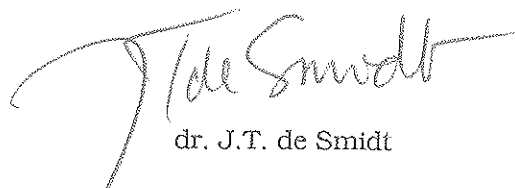
de werkgroep milieu-effectrapportage shredder Wertz te Born,

de secretaris,

mr. E. van Rosmalen

de voorzitter,

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 20 februari 1990

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	6
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	7
4.1 Probleemstelling	7
4.2 Doel van het voornemen	7
5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	8
5.1 Algemeen	8
5.2 De voorgenomen activiteit	8
5.2.1 Aanvoer te be- en verwerken materiaal	9
5.2.2 Sorteren en opslag	9
5.2.3 Be- en verwerking	10
5.2.4 Afvoer en afzet van eindprodukt, ontstaan en verwijdering van afval	12
5.2.5 Locatie-aspecten/planologie	13
5.2.6 Bedrijfsvoering en controle	13
5.2.7 Bedrijfsstoringen en calamiteiten	14
5.3 Alternatieven	14
5.3.1 Algemeen	14
5.3.2 Nulalternatief	15
5.3.3 Het meest milieuvriendelijke alternatief	16
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	17
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN	19
7.1 Algemeen	19
7.2 Abiotische aspecten	20
7.3 Biotische aspecten	20
7.4 Landschap, bodemgebruik	20
7.5 Te verwachten ontwikkelingen	20
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	21
8.1 Algemeen	21
8.2 Luchtverontreiniging	22
8.3 Oppervlaktewater en waterbodem	22
8.4 Bodem en grondwater	23
8.5 Geluid en trillingen	23
8.6 Externe veiligheid	24
8.7 Flora, vegetatie, cultuurgewassen, ecosystemen	24

8.8	Landschap	24
8.9	Overige milieu-effecten	25
9.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	26
10.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF	27
11.	SAMENVATTING VAN HET MER	28

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 250 van 22 december 1989.
2. Brief van de Provincie Limburg (kenn. Bs 57363) van 5 december 1989 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Lijst van documenten/rapporten met betrekking tot de verwijdering(smogelijkheid) van shredderafval.

INLEIDING

Wertz Handelsgesellschaft mBH & Co.KG uit Aken (verder te noemen de initiatiefnemer) is voornemens een schrootverwerkingsbedrijf op te richten, waarin schroot (dunnere materialen en lichte profielen), ontmantelde autowrakken en witgoed (koelkasten, wasmachines e.d.) zullen worden verwerkt tot grondstof voor de staalindustrie. De geplande locatie is gelegen op het industrieterrein Holtum-Noord, op 50 meter afstand van het Julianakanaal en direct gelegen aan de haven Holtum-Noord. Het industrieterrein is bestemd voor de vestiging van zware en milieubelastende bedrijven. In de nabijheid van de geplande schrootverwerkingsinrichting (shredder) bevinden zich enige bedrijven; aan de overzijde van het Julianakanaal ligt (op 425 meter afstand) het dorp Illikhoven.

Per jaar zal ca. 110.000 - 128.000 ton schroot worden be- en verwerkt, waarvan ca. 40.000 ton aan "schone" autowrakken.

Voor de oprichting van de inrichting zijn vergunningen nodig op grond van de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Bij de besluitvorming hierover zal milieu-effectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd volgens de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Gedeputeerde Staten van Limburg zijn bevoegd gezag voor de Aw-vergunning. Rijkswaterstaat Directie Limburg is bevoegd gezag voor de Wvo-vergunning.

Gedeputeerde Staten van Limburg zullen de milieu-effectrapportage ten behoeve van de vergunningaanvragen coördineren.

Voorafgaand aan deze m.e.r.-procedure is door de initiatiefnemer twee maal een verzoek om ontheffing van de m.e.r.-plicht ingediend bij de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij¹.

Per brief van 5 december 1989 (bijlage 2) verzochten Gedeputeerde Staten van Limburg de Commissie voor de m.e.r. te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport (MER). De bekendmaking van de start van de m.e.r. vond plaats in de Staatscourant van 22 december 1989 (bijlage 1).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

¹ Naar aanleiding van het eerste verzoek om ontheffing adviseerde de Commissie op 27 juli 1989 de gevraagde ontheffing niet te verlenen, omdat zij er niet op voorhand van overtuigd was dat de voorgenomen activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen zal hebben voor het milieu. Nog voordat de Ministers van VROM en LNV een besluit hadden genomen, werd het verzoek om ontheffing door de initiatiefnemer ingetrokken en werd een hernieuwd verzoek ingediend. De Commissie adviseerde op 29 september 1989 opnieuw de gevraagde ontheffing niet te verlenen. Bij besluit van 27 oktober 1989 weigerden de Ministers de ontheffing.

Doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen oprichting en het beheer van het schrootverwerkingsbedrijf af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

In de opstelling van haar advies heeft de Commissie de via de provincie ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen (zie bijlage 4) die schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van het voor-nemen, werden zij in het advies verwerkt.

Het advies is samengesteld in volgorde van onderwerpen die een MER ten minste moet bevatten volgens artikel 41j van de Wabm. Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van dit advies.

De Commissie merkt nog op dat de informatie, die is bijeengebracht in de verzoeken om ontheffing kan worden gebruikt voor het MER. Van belang is hierbij dat wordt bedacht dat het karakter van een verzoek om ontheffing ("*bewijzen*" dat de voorgenomen activiteit geen nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben) sterk verschilt van het karakter van een MER (duidelijke *beschrijving* van negatieve en positieve gevolgen voor het milieu).

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Inleiding (hoofdstuk 1)

Wertz Handelsgesellschaft mBH & Co.KG uit Aken heeft het voornemen in Born een schrootverwerkingsbedrijf op te richten, waarin schroot (dunnere materialen en lichte profielen) en witgoed (koelkasten, wasmachines e.d.) zullen worden verwerkt tot grondstof voor de staalindustrie. Hiervoor zijn vergunningen vereist op grond van de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Gedeputeerde Staten van Limburg zijn bevoegd gezag voor de Aw-vergunning, Rijkswaterstaat Directie Limburg is bevoegd gezag voor de Wvo-vergunning.

Ter ondersteuning van de besluitvorming zal milieu-effectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd volgens de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Vorm en presentatie van het MER (hoofdstuk 3)

Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van de vergunningaanvragen. In het laatste geval zal het MER wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.

De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen overzichtelijk moeten worden gepresenteerd. Het is wenselijk het MER beknopt van opzet te houden en de inhoud te beperken tot de informatie die relevant is voor de te nemen besluiten. Achtergrondgegevens kunnen in bijlagen worden opgenomen.

Indien bij de opstelling van het MER wordt afgeweken van de richtlijnen, dient dit duidelijk gemotiveerd te worden aangegeven.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 4)

Bij de probleemstelling spelen vooral beleidsaspecten een rol; hoe past de voorgenomen activiteit in het bestaande, dan wel voorgenomen beleid. Hierbij is het zogeheten doelmatigheidsprincipe van belang.

Het doel van de voorgenomen activiteit moet uit de probleemstelling worden afgeleid.

Voorgenomen activiteit en redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven (hoofdstuk 5)

De voorgenomen activiteit is onder te verdelen in een aantal deelactiviteiten:

1. Aanvoer van te be- en verwerken materiaal
2. Sorteren en opslag, intern transport
3. Be- en verwerking van schroot en witgoed in de Zerdirator
4. Afvoer en afzet van eindprodukt, ontstaan en verwijdering van afval.

Voor deze deelactiviteiten en enkele andere aspecten (locatie-aspec-

ten, bedrijfsvoering, bedrijfsstoringen en calamiteiten) worden aandachtspunten genoemd waaraan het MER naar de mening van de Commissie aandacht zou moeten besteden.

Naast het nulalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief, zal het MER aandacht moeten besteden aan inrichtingsvarianten, die betrekking kunnen hebben op bijvoorbeeld de voorbereiding of de verdergaande scheiding van shredderafval.

Te nemen en eerder genomen besluiten (hoofdstuk 6)

Aangegeven moet worden voor welke besluiten het MER wordt opgesteld en hoe de besluitvorming over de voorgenomen activiteit zal verlopen. Daarnaast zal aandacht moeten worden besteed aan reeds bestaande besluiten, beleidsvoornemens en -uitspraken, die randvoorwaarden kunnen stellen of beperkingen kunnen opleggen aan de voorgenomen activiteit en de besluitvorming daarover. Ook zal een overzicht moeten worden gegeven van besluiten die nog genomen moeten worden om de verwerkingsinrichting te kunnen realiseren.

Bestaande toestand van het milieu en te verwachten ontwikkelingen daarin (hoofdstuk 7)

De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkelingen daarin dient te worden beschreven voorzover van belang voor de voorspelling van de effecten. Het accent zal moeten liggen op de beschrijving van de abiotische aspecten (o.a. de kwaliteit van lucht, oppervlakte- en grondwater, bodem en waterbodem). De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de milieu-effecten en varieert per milieu-aspect.

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 8)

De gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen zo veel mogelijk in hun onderlinge samenhang moeten worden beschouwd. Ze dienen zo veel mogelijk kwantitatief te worden gepresenteerd en te worden getoetst aan bestaand normen en streefwaarden. De nadruk dient te liggen op de effecten inzake lucht, bodem, oppervlakte- en grondwater, geluid, trillingen en externe veiligheid in het studiegebied.

Vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 9)

De gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten met elkaar en met de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling worden vergeleken.

Overzicht van leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf (hoofdstuk 10)

Aangegeven moet worden in hoeverre onzekerheden en onnauwkeurigheden zijn blijven bestaan in voorspellingsmethoden, gebruikte gegevens en in te verwachten milieugevolgen. Daarbij dient te worden vermeld wat de betekenis van deze leemten is voor de besluitvorming.

Het MER kan reeds een aanduiding bevatten van het uit te voeren evaluatieprogramma.

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 12)

De hoofdpunten van het MER zullen kort en overzichtelijk in een voor een zo breed mogelijk publiek toegankelijke samenvatting moeten worden gepresenteerd.

VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- * Het MER kan worden gepresenteerd als afzonderlijk document, maar het kan ook met de vergunningaanvragen worden gecombineerd tot één document. In het laatste geval zal het MER wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.
- * Het is wenselijk het MER beknopt van opzet te houden en de inhoud te beperken tot die informatie, die relevant is voor de te nemen besluiten.
- * De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en van de alternatieven moeten overzichtelijk worden weergegeven. Daarbij dienen te sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal anderzijds, te worden vermeden.
- * In het MER moet worden ingegaan op vragen over het project, zoals die uit de inspraak naar voren zijn gekomen.
- * Indien wordt afgeweken van de richtlijnen dient daarvoor een duidelijke motivering te worden gegeven.
- * Het verdient aanbeveling om achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) in bijlagen op te nemen.
- * Een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bevorderen de leesbaarheid van het MER.
- * Het verdient aanbeveling in het MER de begrippen te gebruiken, zoals die worden beschreven door het Nederlands Normalisatie Instituut².
- * Voor een goede besluitvorming is het noodzakelijk, dat de gevolgen voor het milieu duidelijk worden beschreven, waarbij waarde-oordelen moeten worden vermeden. Het verdient daarom aanbeveling de milieu-effecten kwantitatief te beschrijven met behulp van eenduidige informatie. Daarbij is tevens een goede bronvermelding van belang.

2 Afval en afvalverwijdering: Benamingen en definities = Waste and Waste disposal: Terms and definitions, Nederlands Normalisatie Instituut 1985, eerste druk (NEN 6410).

4 PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

4.1 Probleemstelling

In de probleemstelling zullen allereerst de problemen aan de orde moeten komen, die door middel van de voorgenomen activiteit kunnen worden opgelost. De uitwerking van de probleemstelling dient objectief en neutraal te worden weergegeven.

De besluitvorming inzake de onderhavige m.e.r.-procedure heeft betrekking op vergunningverlening inzake de Afvalstoffenwet (Aw) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). De vergunningverlening wordt mede bepaald door beleidvoornemens en randvoorwaarden opgenomen in nationaal en provinciaal beleid, zoals bijvoorbeeld het Nationaal Milieubeleidsplan, de IMP's Water, waterkwaliteitsplannen), het Autowrakkenplan van de provincie Limburg en het tweede afvalstoffenplan (PAP II) van de provincie Limburg. Ook het zogeheten doelmatigheidsprincipe, zoals geformuleerd in de norm NEN 6410 (zie voetnoot 2) en vastgelegd in een aantal beleidsnotities van het Ministerie van VROM, is in dit verband van belang.

Bij de bespreking zal duidelijk moeten blijken, hoe de thans voorgenomen activiteit past in het bestaande, dan wel voorgenomen beleid.

4.2 Doel van het voornemen

Uit de hiervoor aangeduide probleemstelling moet in het MER het doel van het voornemen worden afgeleid in relatie tot de problematiek op het gebied van de verwerking van schroot, autowrakken en witgoed.

5 VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

5.1 Algemeen

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en uitgewerkt.

De initiatiefnemer kan in het MER al een voorkeur uitspreken voor één van de alternatieven. De motivering van de keuze uit de nader in beschouwing genomen (reële) alternatieven/varianten dient in het MER te worden beschreven, alsmede het selectieproces dat tot het betreffende voorkeursalternatief heeft geleid. Wat betreft de gedetailleerdheid van de beschrijving zou met name moeten worden ingegaan op die onderdelen van de activiteit die belangrijke milieuconsequenties kunnen hebben.

De beschrijving dient zich vooral te richten op die aspecten, die inzicht geven in bronnen van (rest-)uitwerpen naar de bodem, het water of de lucht. Aan deze beschrijving kunnen verschillende mogelijke milieubeschermende maatregelen (zie 5.3.3) worden verbonden.

5.2 De voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is onder te verdelen in een aantal deelactiviteiten;

1. aanvoer te be- en verwerken materiaal
2. sorteren en opslag, intern transport
3. be- en verwerking in de Zerdinator van
 - * schroot, bestaande uit dunnere materialen en lichtere profielen;
 - * autowrakken en witgoed.
4. afvoer (incl. transport) en afzet van eindprodukt, ontstaan en verwijdering van afval.

In de volgende paragrafen worden voor de genoemde deelactiviteiten aandachtspunten genoemd, waaraan het MER naar het oordeel van de Commissie aandacht zou moeten besteden. Waar relevant zal moeten worden onderscheiden naar aanleg, inrichting en beheer.

5.2.1 Aanvoer te be- en verwerken materiaal

Algemeen

- * Categorieën te verwerken materiaal in ton/jaar; gemiddelde, maximum- en minimumprognose op korte (tot 1995) en langere (tot na 2000) termijn; fluctuaties; onzekerheden in voorspellingen;
- * Herkomst (incl. import) en samenstelling (incl. verontreinigingsgraad) van de categorieën te verwerken materiaal (schroot, autowrakken en witgoed);
- * Wijze van aanvoer;
- * Plaats waar wordt gelost; wijze van lossen;
- * Wijze van registratie naar kwaliteit, kwantiteit en herkomst;
- * Acceptatiebeleid:
 - milieuhygiënische criteria
 - verwerkingstechnische criteria
 - wijze van opslag en doorgeleiding van niet geaccepteerd materiaal;
- * Stof- en geluidemissies tijdens aanvoer.

Infrastructuur/verkeer

- * Vervoersstromen naar de verwerkingsinrichting als gevolg van de aanvoer van materiaal (onderverdeeld in vrachtwagens en vrachtschepen, alsmede de procentuele aankomstverdeling op een gemiddelde werkdag); aandeel van deze stromen in het totale verkeer op de aan- en afvoerwegen (incl. vaarweg);
- * Verkeerstechnische problemen die zich kunnen voordoen;
- * Berijdbaarheid van de wegen (breedte en draagvermogen) naar en op het terrein; toegankelijkheid en de capaciteit van de vaarwegen;
- * Parkeer-, wacht- en manoeuvreerruimte voor transportmiddelen die bij de inrichting worden aangelegd
- * Voorzieningen die worden getroffen om te voorkomen dat bij de aan- en afvoer over water en overslag van materiaal de waterbodem wordt verontreinigd;
- * Geluidproductie;
- * Stofemissies en emissies van eventuele andere stoffen.

5.2.2 Sorteren en opslag

- * Plaats(en) (incl. te treffen voorzieningen), capaciteit en wijze van sortering (in welke categorieën?), wijze van intern transport daarbij;
- * Plaats(en) (incl. te treffen voorzieningen), capaciteit en wijze van opslag;
- * Wijze van controle op niet verwerkbaar onderdelen/stoffen (incl. inzet van menskracht), zoals LPG-tanks in autowrakken, restanten vloeistoffen (olie, brandstof, systeemvloeistoffen in autowrakken, koelvloeistoffen en olie in witgoed en vloeistofrestanten in vloeistoffentanks) en andere verontreinigingen (bijvoorbeeld asbest en

PUR-schuim); wijze van verwijdering van deze onderdelen/stoffen³];

- * Geluidproductie bij sorteren en opslag, bijvoorbeeld ten gevolge van storten, overslag of kranen.

5.2.3 Be- en verwerking

Algemeen

- * Wijze van intern transport ten behoeve van de verwerking;
- * Situering van de Zerdirator en bijbehorende voorzieningen;
- * Volumegewicht (kg/m^3) van de verwerkte materialen.

Capaciteit

- * Capaciteit op jaarbasis van de geplande Zerdirator, verhouding capaciteit tot de aanvoerprognoses voor de diverse categorieën te verwerken materiaal (zie 5.2.1);
- * Mogelijkheden om eventuele capaciteitsvergroting of -verkleining in te passen als mocht blijken dat het werkelijke afvalaanbod door onvoorziene omstandigheden afwijkt van de gemaakte prognoses; is hiermee bijvoorbeeld rekening gehouden bij de grondaankoop?

Vorbewerking

- * Installaties en voorzieningen die ten behoeve van de vorbewerking van te shredderen materiaal worden gebruikt (o.a. eventuele verwijdering van LPG-tanks, brandstof, olie, remvloeistoffen, accu's, banden en kunststof uit autowrakken en koelvloeistoffen, olie, CFK-houdend isolatiemateriaal (PUR-schuim) en PCB-houdende condensatoren uit witgoed; voorzieningen ten behoeve van knippen en persen);
- * Milieutechnische voorzieningen die bij de vorbewerking worden getroffen.

Zerdirator

- * Opbouw van de Zerdirator naar de diverse onderdelen (invoer, hamermolen, ontstoffingsinstallatie, scheidingsinstallatie, transportbanden e.d.);
- * Processchema's van de installaties;
- * Technische en economische levensduur;
- * Onderhoud en reparatie (hoe vaak, hoe lang staat de installatie dan stil?).

Bedrijfstijden

- * Tijden waarop de verschillende onderdelen in bedrijf zullen zijn (ook 's avonds/'s nachts en/of op zon- en feestdagen?);
- * Tijdstippen waarop aan- en afvoer plaatsvindt.

3 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 3, 4 en 5.

Scheiding in componenten/fracties

* Componenten en fracties waarin het geshredderde materiaal wordt opgesplitst en gescheiden; massabalans; categorie waartoe elke onderscheiden component of fractie behoort (produkt, nuttig toepasbare reststof, niet-afzetbare en voor nuttige toepassing ongeschikte reststof, afvalstof of chemische afvalstof).

Afvalwater

* Afvalwaterstromen die worden geproduceerd bij de ontstoffingsinstallatie en andere onderdelen van de gehele inrichting (verontreinigd hemelwater inbegrepen); samenstelling en concentraties (gemiddeld, piekconcentraties, schommelingen) bij normale bedrijfsomstandigheden, het opstarten van de installatie, en bij eventuele storingen. Bij de opgave van de samenstelling van de afvalwaterstromen (proceswater en hemelwater) dienen ondermeer de onderstaande parameters te worden opgegeven:

- zware metalen: kwik, cadmium, arseen, koper, chroom, zink, nikkel, lood, antimoon, aluminium en ijzer
- freonen
- PAK's
- PCB's
- olie
- zwevend stof, CZV en BZV
- pH

* Wijze waarop het goed functioneren van het rioleringsstelsel wordt gewaarborgd (bergingscapaciteit, overstortfrequentie, licht slib); hierbij dient aandacht te worden geschonken aan een buffercapaciteit voor grote regenintensiteiten, resulterend in een buffertank op het terrein, of een zodanige berging van het rioleringsstelsel dat de frequentie van overstorten binnen aanvaardbare grenzen blijft;

* Wordt overwogen een bufferbassin voor afvalwater in te richten om de samenstelling voor behandeling/lozing te controleren c.q. verontreiniging te voorkomen?

* Wijze waarop de diverse afvalwaterstromen worden behandeld; samenstelling van het effluent;

* plaats en wijze van lozing van het afvalwater; lozingsconcentraties en hierbij optredende piekconcentraties.

Luchtverontreiniging

* Uitworp van luchtverontreinigende stoffen die wordt verwacht bij procesinstallaties en op- en overslag (met name gericht op stof (inclusief samenstelling en deeltjesgrootte-verdeling van het stof), zware metalen en gasvormige componenten);

* Maatregelen/voorzieningen die worden getroffen om de mate van uitworp van luchtverontreinigende stoffen te controleren en te beperken; wat zijn de restemissies?

Geluid en trillingen

- * Geluidproduktie van de inrichting, uitgedrukt in een gemiddelde en maximale immissie-relevante bronsterkte; spectrale verdeling;
- * Gemiddelde en maximale immissie-relevante bronsterkte van de verschillende deelinstallaties; wat is de spectrale verdeling en hoe zijn deze bepaald?
- * Representatieve bedrijfssituatie voor de drie te onderscheiden etmaalperioden;
- * Is geluidzoneringsinzake de Wet Geluidhinder van toepassing?
- * Voorzieningen die ter beperking van de produktie van geluid en trillingen worden overwogen (in pandigheid, geluidwallen e.d.).

5.2.4 Afvoer en afzet van eindprodukt, ontstaan en verwijdering van afval

Afvoer en afzet van eindprodukt

- * Wijze van afvoer van materiaal, opgave van afzetgebieden (naar categorie, hoeveelheid, transportwijze en bestemming); wijze van registratie van af te voeren afvalstoffen en af te voeren verwerkt schroot (naar kwaliteit, kwantiteit en bestemming);
- * Het ontstaan van stofhinder en geluidsoverlast;
- * Wijze waarop een nuttige toepassing of hergebruik wordt bevorderd van de produkten c.q. de vaste en vloeibare reststoffen, die ontstaan bij de (voor)bewerking, het shredderen, stofafscheiding, waterzuivering en -scheiding, voor welke afzetgebieden; Voor de bedrijfsperiode van de verwerkingsinrichting zullen afzet-scenario's moeten worden ontwikkeld uitgaande van:
 - a. de bestaande mogelijkheden terzake;
 - b. eventuele toekomstige mogelijkheden (bijvoorbeeld uitgaande van optimale nuttige toepassing);
 - c. het ontbreken van mogelijkheden tot nuttige aanwending van één of meer produkten en reststoffen;
 - d. beperking van af te voeren reststoffen voor zover niet geschikt voor nuttige toepassing.
- * Inzicht in de wijze waarop wordt voorzien in kwaliteitsbewaking van de bovenbedoelde materialen en stoffen mede met het oog op nuttige toepassing en op welke wijze men kwaliteitsverbetering (in milieuhygiënisch opzicht) verwacht te kunnen realiseren.

Ontstaan en verwijdering van afval

- * In een stroomschema van de bedrijfsvoering dienen de afvalmissiepunten te worden aangegeven. In ieder geval dient hierbij rekening te worden gehouden met afvalstoffen die vrijkomen bij de volgende activiteiten/procesonderdelen:
 - weigering materialen op basis van acceptatiebeleid
 - voorbewerking van aangevoerde materialen
 - shredderinstallatie
 - waterzuiveringsinstallatie;
- * Van ieder afvalmissiepunt dient te worden aangegeven:
 - de aard van de afvalstoff(en)

- de hoeveelheid per afvalstof (ton/jaar)
 - de chemische en fysische samenstelling per afvalstof, uitlooggedrag
 - de wijze van tijdelijke opslag en van afvoer/verwerking per afvalstof
 - de (eind)bestemming per afvalstof⁴];
- * Wat is de hoeveelheid afval op jaarbasis dat van de inrichting wordt afgevoerd, gerelateerd aan de jaaraanvoer van het te be- en verwerken materiaal? Worden op korte, middellange en lange termijn wijzigingen in het percentage verwacht? De Commissie wijst in dit verband op de volgende ontwikkelingen:
- het verzinken t.b.v. de corrosiebestendigheid
 - materiaalsubstitutie; m.n. vervanging van staal door kunststoffen of kunststofcomposieten.

Infrastructuur/verkeer

* Zie onder 5.2.1.

5.2.5 Locatie-aspecten/planologie

- * Criteria op grond waarvan de gekozen locatie als geschikt naar voren is gekomen voor een verwerkingsinrichting; aanduiding van de reden waarom is gekozen voor vestiging in Nederland in plaats van in Duitsland of België⁵];
- * Aanduiding van de vormgeving en hoogte van de installaties, alsmede de inpassing van het complex in de omgeving van de locatie. Dit kan zonodig worden ondersteund met situatieschetsen;
- * Een aanduiding van de fysieke ingrepen en uitwerpen waarmee buitengebruikstelling en afbraak van de inrichting gepaard gaan. Zullen deze beperkingen kunnen opleveren voor nieuwe bestemmingen van de locatie?

5.2.6 Bedrijfsvoering en controle

- * Van groot belang voor de beperking en beheersing van milieu-effecten is de bedrijfsvoering. Er dient dan ook een beschrijving te worden gegeven van de bedrijfsvoering bij normaal in werking zijnde installaties en van die situaties waarin onderhoud en reparaties worden uitgevoerd;
- * Op welke wijze is de interne milieuzorg binnen het bedrijf georganiseerd (zgn. milieuzorg-systeem of hiermee vergelijkbaar systeem)?

4 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 6.

5 Het bevoegd gezag zal bij de vergunningverlening de voorgenomen activiteit op doelmatigheid moeten beoordelen; in hoeverre is een shredderinstallatie in Born gewenst/noodzakelijk. Gezien de locatie van het bedrijf en het wegvallen van de grenzen in 1992, is het reëel aan te nemen dat ook schroot, autowrakken en wiggoed uit België en Duitsland zullen worden verwerkt. De doelmatigheidsafweging wordt hierdoor bemoeilijkt, mede doordat de wetgeving (nog) niet hierop is ingespeeld.

Welke beschikbare specifieke deskundigheden voor de diverse milieuaspecten zijn bij het personeel op dit punt aanwezig? Wie zijn de verantwoordelijke functionarissen? In hoeverre zijn verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken met betrekking tot milieuzorg vastgelegd?

- * Aangegeven dient te worden op welke wijze de metingen (monitoring) in ruimte en tijd van daadwerkelijke uitwerpen van de gerealiseerde installaties onder normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden zal plaatsvinden en hoe zonedig op de wijze van bedrijfsvoering zal worden teruggekoppeld. Ook dient te worden aangegeven binnen welke grenzen procescondities mogen variëren bij een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde procesvoering. Welke maatregelen worden - al of niet automatisch - genomen indien deze grenzen in variaties worden overschreden?

5.2.7 Bedrijfsstoringen en calamiteiten

- * Aard, frequentie en tijdsduur van de diverse typen technische storingen die kunnen optreden (onder vermelding van de resulterende uitwerp in ruimte en tijd), tevens bij opstarten of uit bedrijf nemen van onderdelen van de installaties; procedure die wordt gevolgd bij storingen;
- * Inzicht moet worden gegeven in de maatregelen die worden getroffen indien onderdelen van het verwerkingssysteem langer buiten gebruik zijn dan gedurende normaal onderhoud c.q. in het geval van het volledig stagneren van de verwerking;
- * In geval van brand: op welke wijze wordt voorkomen dat bij het blussen van branden het ontstane bluswater ongezuiverd in het oppervlaktewater kan geraken?
- * Explosies ten gevolge van LPG-tanks: frequentie van explosies in vergelijkbare installaties, de gevolgen van deze explosies; wat is de ernstigste calamiteit die bij dit type (Zerdirector) is opgetreden? Beveiliging van onderdelen van de installatie die zal worden toegepast in verband met de externe veiligheid⁶.

5.3 Alternatieven

5.3.1 Algemeen

De keuze van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven/varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd. De alternatieven/varianten zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. In het MER moet worden aangegeven hoe het gestelde doel van het voornemen kan worden bereikt met behulp van de beschouwde alternatieven/varianten.

⁶ Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 4.

De Commissie is zich er van bewust dat de voorgenomen activiteit op moderne wijze zal worden vormgegeven en dat milieu-aspecten bij de keuze van de locatie en inrichting een rol hebben gespeeld. Zij beveelt daarom aan in dit MER het selectieproces te beschrijven op grond waarvan tot de diverse installaties/voorzieningen is besloten. Alternatieven zullen vooral in de zin van varianten op diverse onderdelen kunnen worden behandeld.

In het algemeen kan worden gedacht aan:

- * Mogelijke varianten voor de situering van bepaalde onderdelen;
- * Mogelijke varianten ten aanzien van reinigingssystemen en nadere emissiebeperkende voorzieningen, waarbij wordt aangegeven welke technische, milieutechnische (hoeveelheid vrijkomende reststoffen, afvalwater, omvang emissies) en bedrijfseconomische factoren de keuze mede beïnvloeden;
- * Milieutechnische voorzieningen voor geluidproducerende installaties zoals schermen, wallen, dempers;
- * Varianten met betrekking tot de toepassing c.q. verwerking van producten, reststoffen en afvalstoffen. Bij deze varianten dient eveneens te worden aangegeven welke technische, milieuhygiënische en bedrijfseconomische factoren een rol spelen bij de keuze van verwerking;
- * Varianten met betrekking tot het ontstaan, de behandeling en lozing van de diverse afvalwaterstromen;
- * Varianten met betrekking tot interne milieuzorg door milieuhygiënisch verantwoorde bedrijfsvoering.

Meer in het bijzonder denkt de Commissie aan:

- * een betere c.q. verdergaande stripping van autowrakken: of dit een reële variant is, hangt af van de stripactiviteiten van de autoslopersbranche en te verwachten ontwikkelingen daarin;
- * verwijdering van kunststof, textiel, banden;
- * verdergaande scheiding van shredderafval met als oogmerk het verkrijgen van afzetbare componenten.

Het voorkeursalternatief bestaat uit varianten op onderdelen van de uitvoering. Deze varianten kunnen het gevolg zijn van de toepassing van milieubeschermdende maatregelen.

5.3.2 Nulalternatief

Het zogeheten nulalternatief dient in ieder MER te worden beschreven. Dit alternatief beschrijft de situatie die ontstaat indien de voorgenomen activiteit niet zou worden ondernomen. Het nulalternatief kan een redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatief zijn. Als dit niet het geval is, dient het samen met de autonome ontwikkeling van het milieu (zie hoofdstuk 7) als referentiekader met betrekking tot de alternatieven/varianten die wel aan het gestelde doel beantwoorden.

5.3.3 Het meest milieuvriendelijke alternatief

Artikel 41j, lid 3 van de Wabnr:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het zogeheten "meest milieuvriendelijke alternatief" dient in het MER te worden beschreven.

Naar de mening van de Commissie komt voor het "meest milieuvriendelijke alternatief" een combinatie van een zo milieuvriendelijk mogelijke uitvoering van de verschillende onderdelen van de op te richten installatie met daarnaast nog mogelijke milieubescherpende maatregelen in aanmerking.

Daarnaast zouden de volgende aspecten kunnen worden verwerkt:

- * ten aanzien van de controle en acceptatie van te shredderen materiaal: de maximaal mogelijke controle op het verwijderd zijn van LPG-tanks en brandstof (in verband met brand- en explosiegevaar), systeemvloeistoffen, asbest e.d.;
- * ten aanzien van de emissies ten gevolge van het gebruik van de installatie: maximaal op het milieu gerichte bedrijfsvoering en beperking van de emissies;
- * het zoveel mogelijk beperken van de afvalwaterproductie;
- * ten aanzien van het landschap: inpassing in de omgeving.

TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk(e) besluit(en) het MER is opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstanties dit besluit zal worden genomen. Tevens wordt beschreven volgens welke procedure (met eventuele coördinatie van de eveneens te nemen besluiten in de sfeer van de ruimtelijke ordening) en tijdplan dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel of informeel zijn betrokken. Voorts dient te worden vermeld welke ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER is opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen).

Besluiten en beleidsvoornemens die reeds aan de orde zijn geweest bij de beschrijving van de probleemstelling, kunnen hier kort worden aangeduid.

Van belang bij dit onderdeel van het MER zijn normen, richtlijnen en uitgangspunten van milieubeleid: de Afvalstoffenwet, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet chemische afvalstoffen, Wet geluidhinder, Wet bodembescherming, de Richtlijn voor provinciale plannen inzake de verwijdering van autowrakken, de Richtlijn gecontroleerd storten, Modelvoorschriften afvalstoffenwetvergunning voor inrichtingen voor het verwerken van autowrakken en de TA-Luft 1986, provinciale en gemeentelijke verordeningen, afzonderlijke besluiten van zuiveringsschappen en waterschappen, vigerende bestemmingsplannen en de eventuele beperkingen die daaruit voortvloeien⁷. Ook het besluit over het ontheffingsverzoek kan worden beschouwd als een besluit als bedoeld in artikel 41j lid 1 onder c van de Wabm.

Daarnaast dient in het MER aandacht te worden besteed aan de beleidsvoornemens uit de volgende documenten:

- het Nationaal Milieubeleidsplan;
- Notitie inzake preventie en hergebruik van afvalstoffen, 1988, inclusief uitvoeringsprojecten;
- (Ontwerp-)besluit aanwijzing chemische afvalstoffen (BACA); dit besluit zal het Stoffen- en processenbesluit Wet chemische afvalstoffen vervangen;
- (Ontwerp-)structuurschets shredderinstallaties in Nederland;

⁷ In dit verband dringt de Commissie er op aan de TA-Luft 1986 of een latere uitgave (Erste Allgemeine Verwaltungsvorschrift zum Bundes-Immissionsschutzgesetz, Technische Anleitung zur Reinhaltung der Luft, 1986) als richtlijn te hanteren bij het ontwerp van de verwerkingsinstallatie.

- Tweede Provinciaal Afvalstoffenplan Limburg;
- Autowrakkenplan Limburg (1986/1987);
- Milieuhygiënisch beleidsplan Limburg;
- Provinciaal grondwaterbeschermingsplan;
- Streekplan;
- Bestemmingsplan.

Evenzeer dient te worden aangegeven welke besluiten (in een later stadium) nog zullen (moeten) worden genomen in het betreffende studiegebied en daarbuiten, teneinde het project ten uitvoer te kunnen brengen.

